

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (II - Semester) (2010 Batch) Examination
Thursday, 12th April, 2018
10.00 am - 12.00 pm
UB02CCOM04/12 - Fundamentals of Cost Accounting

Total Marks : 60**Note:** Figures to the right indicate marks.

- Q.1 What is Cost Accounting ? Explain the Advantages and Limitations of Cost Accounting. (15)

OR

- Q.1 During the year 2016, AK Co. Ltd, has produced and sells 40000 Units, for which following informations are available to you regarding per unit cost. (15)

Particulars	Amt (Rs.)	Amt (Rs.)
<u>Prime Cost:</u>		
Direct Material	120	
Direct Labour	<u>80</u>	200
<u>Factory Overheads:</u>		
Fixed	20	
Variable	<u>30</u>	50
<u>Administrative Overheads:</u>		
Fixed	30	
Variable	<u>20</u>	50
<u>Selling Overheads:</u>		
Fixed	20	
Variable	<u>40</u>	60
	Total Cost	360
Add:	Profit	40
=	Sales	<u>400</u>

During the year 2017, it is estimated 50000 units were produces and sold, and company wants to maintain same percentage of profit on sales. You are required to find out per unit selling price after considering following changes.

- (1) All fixed cost will increase by 20%.
- (2) Direct Material cost will increase by 10%, while Direct Labour cost will increase by 20%.
- (3) Variable selling overheads will increase by 10%, while other variable overheads will decrease by 10%.

Q.2

- (A) From the following information calculate :

(10)

- (1) Re-order Stock Level
- (2) Minimum Stock Level
- (3) Average Stock Level

- (4) Maximum Stock Level
(5) Danger Stock Level

Informations:

- (1) Maximum delivery period - 90 days.
(2) Average delivery period - 70 days.
(3) Maximum delivery period for emergency purchase - 10 days.
(4) Maximum rate of consumption per day - 60 Units.
(5) Minimum rate of consumption per day - 40 Units.
(6) Ordering Quantity - 1200 Units.

- (B) Write short note on Types of Materials. (05)

OR

Q.2

- (A) A Worker has been allowed to complete a work in 12 hours, but he completes the work in 9 hours. Labour rate per hour is 30. Find out wages as per: (1) Time Wage System (2) Piece Wage System (3) Halsey Plan (4) Rowan Plan (10)

- (B) Explain: Features of Good Wage System. (05)

- Q.3 Samir Engineering Ltd. has three production departments A, B and C and two service departments X and Y. The following figures are extracted from the records of the company. (15)

Rent and Rates	20000 Rs.
General Lighting	2400 Rs.
Indirect wages	6000 Rs.
Power	6000 Rs.
Depreciation of Machinery	40000 Rs.
Sundries	40000 Rs.

The following further details are available.

Particulars	Dept. A	Dept. B	Dept. C	Dept. X	Dept. Y
Floor Space (Sq. Ft.)	2000	2500	3000	2000	500
Light Points	10	15	20	10	5
Direct Wages (Rs.)	12000	8000	12000	6000	2000
H.P. Machines	60	30	50	10	-
Value of Machines (Rs.)	60000	80000	100000	5000	5000
Working Hours	6000	4000	2000	-	-

The expenses of X and Y departments are allocated as follows :

	A	B	C	X	Y
Department X	20%	30%	40%	-	10%
Department Y	40%	20%	30%	10%	-

Prepare : (1) Statement showing allocation of overheads expenses,
(2) Statement showing allocation of overheads expenses of service departments into production departments.

OR

- Q.3 Following are the particulars of one Machine for the month of March 2016. From that, calculate Machine Hour Rate. (15)
- (1) Cost of Machine Rs. 360000.
 - (2) Scrap value after its estimate life Rs. 70000.
 - (3) Estimated annual repairs and maintenance Rs. 12540.
 - (4) Monthly rent of factory Rs.7250.
 - (5) Monthly salary of a worker Rs. 1050.
 - (6) Monthly expenses of the chemical used to run this machine Rs. 1900.
 - (7) Monthly indirect expenses Rs. 3500.
 - (8) Annual insurance premium at the rate of 1%.
 - (9) Estimated Life of machine 200000 Hours.
 - (10) Monthly working hours 2000.
 - (11) Setting up time of this machine 100 hours.
 - (12) Power consumption is 5 units per hour and rate per unit is Rs. 1.50.
 - (13) Four workers who are working on this machine also take care of two other machine.
 - (14) Machine occupies 1/5 space of the factory.

- Q.4 The following informations are available from financial accounts of DK Co. Ltd. for the year ended 31st March 2016. (15)

	Rs.
Material consumed	450000
Direct wages	270000
Factory expenses	180000
Office expenses	225000
Selling expenses	45000
Preliminary expenses written off	10000
Legal charges	5000
Dividend received	10000
Interest received on deposit	5000

In cost accounts Materials and direct wages are recorded at actual cost. But factory overheads recorded at 70% of Direct Wages and office overheads recovered at 30% of Factory Cost. Selling and distribution overheads are recorded at Rs. 12 per unit sold.

There was no stock of finished goods in the beginning of the year. During the year 1800 units were produced from which 1500 units were sold by Rs. 1500000.

Prepare:

- (1) Profit & Loss Account
- (2) Cost Sheet
- (3) Reconciliation statement of Cost and Financial Accounts.

OR

- Q.4 (A) What are the causes of disagreement of Profit of Cost and Financial Accounts ? Discuss ? (07)

- (B) The profit as per cost accounts is Rs. 165300. The following details are ascertained on comparison of the cost and financial accounts.

(08)

	Cost Accounts	Financial Accounts
(1) <u>Opening Stock</u> Materials	32600	33000
(2) <u>Closing Stock</u> Materials	36000	34400

- (3) Directors fees paid Rs. 800, interest paid Rs. 1000. Reserve for bad debts Rs. 500, Share transfer fees received Rs. 200 and dividend received Rs. 300 are taken in financial accounts but ignored in Cost accounts.
- (4) Rent charges in costing but not in financial accounts Rs. 5000.
- (5) Preliminary expenses written off Rs. 12000.
- (6) Overheads charged in financial accounts Rs. 121200 but recovered in costing Rs. 126200.

Prepare Reconciliation Statement and Find out Profit as per Financial accounts.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (II - Semester) (2010 Batch) Examination
Thursday, 12th April, 2018
10.00 am - 12.00 pm
UB02CCOM04/12 - Fundamentals of Cost Accounting

કુલ ગુણ : ૬૦

નોંધ: જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પુરા ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ પડતર હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું ? પડતર હિસાબી પદ્ધતિના લાભો અને મર્યાદાઓ વર્ણવો.
 અથવા

(૧૫)

પ્ર.૧ એકે કંપની લિ. એ વર્ષ ૨૦૧૬ દરમિયાન ૪૦૦૦૦ એકમોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કર્યું. જે સંબંધિત એકમદીઠ પડતર અંગેની નીચેની માહિતી તમને પુરી પાડવામાં આવે છે.

(૧૫)

વિગત	રકમ (રૂ.)	રકમ (રૂ.)
પ્રાથમિક પડતર:		
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	૧૨૦	
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૮૦	૨૦૦
કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા:		
સ્થિર	૨૦	
ચલિત	૩૦	૫૦
વહીવટી શિરોપરી ખર્ચા:		
સ્થિર	૩૦	
ચલિત	૨૦	૫૦
વેચાણ શિરોપરી ખર્ચા:		
સ્થિર	૨૦	
ચલિત	૪૦	૬૦
કુલ પડતર		૩૬૦
ઉમેરો:	નફો	૪૦
= વેચાણ		૪૦૦

વર્ષ ૨૦૧૭ દરમિયાન એવું અંદાજવામાં આવ્યું છે કે ૫૦૦૦૦ એકમોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ થશે. અને કંપની વેચાણ પર એકસરખો નફો દર મેળવવા માંગે છે. નીચેના ફેરફારોને ધ્યાનમાં રાખીને તમારે એકમદીઠ વેચાણક્રિમત શોધવાની છે.

- (૧) બધા સ્થિર ખર્ચા ૨૦% થી વધશે.
- (૨) પ્રત્યક્ષ માલસામાન ખર્ચા ૧૦% થી વધશે, જ્યારે અન્ય ચલિત પડતર ૨૦% થી વધશે.
- (૩) ચલિત વેચાણ શિરોપરી ખર્ચા ૧૦% થી વધશે, જ્યારે અન્ય ચલિત શિરોપરી ખર્ચાઓ ૧૦% થી ઘટશે.

પ્ર.૨

(અ) નીચેની માહિતી પરથી ગણતરી કરો.

(૧૦)

- (૧) પુનઃ વરદી સપાટી
- (૨) લઘુત્તમ સપાટી
- (૩) સરેરાશ સ્ટોક સપાટી
- (૪) ગુરુત્તમ સપાટી
- (૫) ભથ્થ સપાટી

માહિતી:

- (૧) માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય - ૯૦ દિવસ.
- (૨) માળ મેળવવા લાગતો સરેરાશ સમય - ૭૦ દિવસ.
- (૩) તાત્કાલિક માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૧૦ દિવસ
- (૪) વધુમાં વધુ દૈનિક વપરાશ ૬૦ એકમો.
- (૫) ઓછામાં ઓછો દૈનિક વપરાશ ૪૦ એકમો.
- (૬) વરદી જથ્થો ૧૨૦૦ એકમો.

- (બ) માલ સામાનના પ્રકારો પર ટૂંકનોંધ લખો: (૦૫)

અથવા

પ્ર.૨

- (અ) એક કામદારને કાર્ય પુરું કરવા માટે ૧૨ કલાક આપવામાં આવે છે, પરંતુ તે કાર્ય ૯ કલાકમાં પૂર્ણ કરે છે. (૧૦)
તેને કલાકના રૂ. ૩૦ના દરથી વેતન ચૂકવવામાં આવે છે. વેતન શોધો.

- (૧) સમય વેતન પદ્ધતિ મુજબ
- (૨) કાર્ય વેતન પદ્ધતિ મુજબ
- (૩) હેલ્સી યોજના મુજબ
- (૪) રોવેન યોજના મુજબ

- (બ) વર્ણવો: સારી વેતન પદ્ધતિની વિશેષતા. (૦૫)

- પ્ર.૩ સમીર એન્જિનિયરીંગ કંપનીના ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો A, B અને C અને બે સેવા વિભાગો X અને Y (૧૫)
છે. કંપનીના હિસાબોમાંથી નીચેની માહિતી મળે છે.

ભાડું અને વેરો	૨૦૦૦૦ રૂ.
સામાન્ય દિવાબતી	૨૪૦૦ રૂ.
પરોક્ષ મજૂરી	૬૦૦૦ રૂ.
પાવર	૬૦૦૦ રૂ.
મશીનનો ઘસારો	૪૦૦૦૦ રૂ.
સામાન્ય ખર્ચા	૪૦૦૦૦ રૂ.

નીચેની વધારાની માહિતી પ્રાપ્ય છે.

વિગત	વિભાગ A	વિભાગ B	વિભાગ C	વિભાગ X	વિભાગ Y
રોકેલી જગ્યા (ચો. ફૂટ)	૨૦૦૦	૨૫૦૦	૩૦૦૦	૨૦૦૦	૫૦૦
લાઈટ પોઈન્ટ	૧૦	૧૫	૨૦	૧૦	૫
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (રૂ.)	૧૨૦૦૦	૮૦૦૦	૧૨૦૦૦	૬૦૦૦	૨૦૦૦
મશીનના હોર્સ પાવર	૬૦	૩૦	૫૦	૧૦	-
મશીનની કિંમત (રૂ.)	૬૦૦૦૦	૮૦૦૦૦	૧૦૦૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦
કામના કલાકો	૬૦૦૦	૪૦૦૦	૨૦૦૦	-	-

સેવા વિભાગો X અને Y ના ખર્ચાઓ નીચે મુજબ ફાળવવાના છે.

	A	B	C	X	Y
વિભાગ X	૨૦%	૩૦%	૪૦%	-	૧૦%
વિભાગ Y	૪૦%	૨૦%	૩૦%	૧૦%	-

તૈયાર કરો : (૧) શિરોપરી ખર્ચાઓની ફાળવણી દર્શાવતું પત્રક.

(૨) સેવા વિભાગના ખર્ચાઓને ઉત્પાદન વિભાગોમાં વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક.

અથવા

- પ્ર.૩ નીચેની વિગતો માર્ચ ૨૦૧૬ માસની એક ચંત્ર અંગેની છે. તેના પરથી યાંત્રિક કલાક દર શોધો. (૧૫)
- (૧) ચંત્રની પડતર રૂા. ૩૬૦૦૦૦.
 - (૨) અંદાજીત આયુષ્યના અંતે ભંગાર કિંમત રૂા. ૭૦૦૦૦.
 - (૩) અંદાજીત વાર્ષિક સમારકામ અને નિભાવખર્ચ રૂા. ૧૨૫૪૦.
 - (૪) કારખાનાનું માસિક ભાડું રૂા. ૭૨૫૦.
 - (૫) કામદારનો માસિક પગાર રૂા. ૧૦૫૦.
 - (૬) આ ચંત્ર ચલાવવા માટેનો માસિક રસાયણનો ખર્ચ રૂા. ૧૬૦૦.
 - (૭) આડકતરા ખર્ચા માસિક રૂા. ૩૫૦૦.
 - (૮) વાર્ષિક વીમા પ્રિમીયમ ૧%ના દરે.
 - (૯) ચંત્રનું અંદાજીત આયુષ્ય ૨૦૦૦૦૦ કલાકો.
 - (૧૦) માસિક કામના કલાકો ૨૦૦૦.
 - (૧૧) આ ચંત્રની ગોઠવણીનો સમય ૧૦૦ કલાક.
 - (૧૨) કલાકદીઠ પાવર વપરાશ ૫ યુનિટ, યુનિટ દીઠ દર રૂા. ૧.૫૦.
 - (૧૩) ચાર કામદારો કે જે આ ચંત્ર પર કામ કરે છે તે અન્ય બે ચંત્રો પર પણ કાળજી રાખે છે.
 - (૧૪) ચંત્ર કારખાનાનો ૧/૫ ભાગની જગ્યા રોકે છે.

- પ્ર.૪ નીચેની માહિતી ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૬ના રોજ પુરા થતા વર્ષની ડીકે કં. લિ.ના નાણાંકીય હિસાબો મુજબ ખર્ચ સંબંધિત છે. (૧૫)

	રૂા.
વપરાયેલ માલસામાન	૪૫૦૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૨૭૦૦૦૦
કારખાનાના ખર્ચાઓ	૧૮૦૦૦૦
ઓફિસ ખર્ચાઓ	૨૨૫૦૦૦
વેચાણ ખર્ચાઓ	૪૫૦૦૦
માંડી વાળેલ પ્રાથમિક ખર્ચાઓ	૧૦૦૦૦
કાનૂની ખર્ચાઓ	૫૦૦૦
મેળવેલ ડિવિડન્ડ	૧૦૦૦૦
ડિપોઝીટ પર મેળવેલ વ્યાજ	૫૦૦૦

પડતરના હિસાબોમાં માલસામાન અને મજૂરી ખરેખર પડતરે નોંધેલ છે, પરંતુ કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા એ પ્રત્યક્ષ મજૂરીના ૭૦% લેખે અને ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચાઓ કારખાનાના પડતરના ૩૦% લેખે નોંધાયેલ છે. વેચાણ વિતરણ ખર્ચા વેચેલ એકમદીઠ રૂા. ૧૨ લેખે નોંધાયેલ છે.

વર્ષની શરૂઆતમાં તૈયાર માલનો કોઈ સ્ટોક ન હતો. વર્ષ દરમિયાન ૧૮૦૦ એકમો ઉત્પાદિત કરાયા હતા. તેમાંથી ૧૫૦૦ એકમોનું વેચાણ રૂા. ૧૫૦૦૦૦૦માં થયું હતું.

તૈયાર કરો:

- (૧) નફા-નુકશાન ખાતું
- (૨) પડતરનું પત્રક
- (૩) પડતર અને નાણાંકીય હિસાબોનું મેળવણીપત્રક

અથવા

- પ્ર.૪ (અ) પડતર અને નાણાંકીય હિસાબો મુજબના નફામાં તકાવત હોવાના કારણો કયા કયા છે ? ચર્ચો. (૦૭)

(બ) પડતરના હિસાબો મુજબ નફો રૂ. ૧૬૫૩૦૦ છે. નીચેની વિગતો પડતર અને નાણાંકીય હિસાબોની સરખામણીમાં પ્રાપ્ત થયેલ છે.

(૦૮)

	પડતરના હિસાબો	નાણાંકીય હિસાબો
(૧) શરૂઆતનો સ્ટોક: માલસામાન	૩૨૬૦૦	૩૩૦૦૦
(૨) આખરનો સ્ટોક: માલસામાન	૩૬૦૦૦	૩૪૪૦૦

- (૩) ડિરેક્ટર ફી ચૂકવેલ રૂ. ૮૦૦, ચૂકવેલ વ્યાજ રૂ. ૧૦૦૦, ઘાલખાધ અનામત રૂ. ૫૦૦, શેર ફેરબદલી ફી મળેલ રૂ. ૨૦૦ અને મળેલ ડિવિડન્ડ રૂ. ૩૦૦ નાણાંકીય હિસાબોમાં નોંધેલ છે પરંતુ પડતરના હિસાબોમાં નોંધેલ નથી.
- (૪) ભાડું રૂ. ૫૦૦૦ પડતરના હિસાબોમાં નોંધેલ છે પરંતુ નાણાંકીય હિસાબોમાં નોંધેલ નથી.
- (૫) પ્રાથમિક ખર્ચા માંડી વાળેલ રૂ. ૧૨૦૦૦.
- (૬) શિરોપરી ખર્ચાઓ રૂ. ૧૨૧૨૦૦ નાણાંકીય હિસાબોમાં નોંધેલ જ્યારે પડતરના હિસાબોમાં રૂ. ૧૨૬૨૦૦ નોંધેલ છે.
- મેળવણીપત્રક તૈયાર કરો અને નાણાંકીય હિસાબો મુજબ નફો શોધો.